

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2009-02-23

Närvarande: F.d. justitierådet Nina Pripp, regeringsrådet Nils Dexe och f.d. justitieombudsmannen Nils-Olof Berggren.

Prövning av vindkraft

Enligt en lagrådsremiss den 12 februari 2009 (Miljödepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i plan- och bygglagen (1987:10),
2. lag om ändring i miljöbalken,
3. lag om ändring i ellagen (1997:857).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Camilla Adolfsson och rättssakkunniga Susanne Gerland.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i plan- och bygglagen

5 kap. 1 §

I andra stycket, som innehåller en hänvisning till första stycket, regleras kraven på detaljplan i fråga om andra anläggningar än byggnader. Av lagrådsremissen framgår att avsikten med de

föreslagna ändringarna i stycket bl.a. är att krav på detaljplan ska gälla inte bara för vindkraftverk som omfattas av bygglovsplikt enligt 8 kap. 2 § första stycket utan också för sådana vindkraftverk som enligt förslaget till ny lydelse av 8 kap. 2 § andra stycket 2 ska undantas från bygglovsplikt.

Enligt Lagrådets mening är det tveksamt om man uppnår det avsedda resultatet med den föreslagna lagtexten. Stycket bör därför formuleras om och det kan då med fördel delas in i två punkter.

Lagrådet föreslår att det ges följande lydelse:

Första stycket ska tillämpas också i fråga om

1. sådana andra anläggningar än byggnader som anges i 8 kap. 2 § första stycket 1–5 och 7–9, om anläggningarna kräver bygglov enligt den paragrafen, och
2. sådana vindkraftverk som anges i 8 kap. 2 § första stycket 6, om verken ska uppföras inom ett område där det råder stor efterfrågan på mark för byggnader eller andra anläggningar.

8 kap. 2 §

I tredje stycket finns en upplysning om att kommunen enligt bl.a. 6 § tredje stycket 2 får besluta om undantag från kravet på bygglov eller om längre gående krav. Något tredje stycke finns inte i 6 §. Hänvisningen bör i stället göras till nuvarande 6 § första stycket 4 b).

9 kap. 2 och 3 §§

I 2 § finns bestämmelser om bygganmälan. Sådan ska enligt paragrafens första stycke 2 göras bl.a. om arbetena avser åtgärder som avses i 8 kap. 2 § första stycket. Dit hör uppförandet av vissa vindkraftverk (punkten 6). Kravet på bygganmälan ska kvarstå och förtydligas enligt vad som uppges i lagrådsremissen genom att ordet "avses" i första stycket 2 byts ut mot "anges". Det sistnämnda ordet

har tidigare funnits i lagtexten och har synbarligen oavsiktligt bytts ut mot "avses" (se SFS 1995:1197 och prop. 1996/97:172, bet. 1997/98:JoU7, rskr. 1997/98:55 samt SFS 1997:1198).

Enligt 9 kap. 3 § 3 gäller kravet på bygganmälan inte sådana åtgärder beträffande anläggningar som anges i 8 kap. 2 § andra stycket. I det stycket föreslås emellertid nu en ändring (en ny punkt 2) som innebär att bygglov inte ska krävas för uppförande av ett vindkraftverk, om det för verket har lämnats tillstånd enligt 9 eller 11 kap. miljöbalken. Om lydelsen av 9 kap. 3 § i nyss nämnda hänseende lämnas utan ändring bortfaller också kravet på bygganmälan i detta fall, vilket uppenbarligen inte varit avsikten. En ändring i 9 kap. 3 § 3 bör därför göras förslagsvis enligt följande:

3. sådana åtgärder beträffande anläggningar som anges i 8 kap. 2 § andra stycket 1 och 3.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2009. Några övergångsbestämmelser har inte föreslagits.

Med 8 kap. 2 § första stycket 6 a införs som en nyhet krav på bygglov för att uppföra ett vindkraftverk högre än 20 meter. Det synes Lagrådet oklart om avsikten är att det efter lagens ikraftträdande ska krävas bygglov, om någon före ikraftträdandet utan krav på bygglov påbörjat uppförandet av ett sådant vindkraftverk och fortsätter uppförandet efter ikraftträdandet. Frågan, som torde ha betydelse för bestämmelserna om ingripande enligt 10 kap. 1 § andra stycket, om förbud enligt 3 § att fortsätta byggnadsarbeten m.m., om avgift enligt 4 § och om handräckning enligt 12 § 1, bör uppmärksammas under det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Lagrådet vill vidare ifrågasätta om inte äldre bestämmelser fortfarande bör gälla vid prövning av överklagade beslut som i första instans har meddelats före den 1 augusti 2009.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.